

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENT GUVERNAMENTAL

*Text tradus și redactat de Direcția Generală Agent Guvernamental.
Poate fi supus revizuirii redacționale.*

SECȚIA A DOUA

**CAUZA TURTURICA ȘI CASIAN C. REPUBLICII MOLDOVA ȘI
FEDERAȚIEI RUSE**

(Cererile nr. 28648/06 și 18832/07)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

30 August 2016

*Această hotărîre a devenit definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 din
Convenție. Ea poate fi supusă unei revizuri editoriale.*

În cauza Casian și Turturica c. Republicii Moldova și Federației Ruse,
Curtea Europeană pentru Drepturile Omului ("Curtea"), statuând într-o
Cameră compusă din:

Işil Karakaş, *Preşedinte*,
Nebojša Vučinić,
Paul Lemmens,
Valeriu Griţco,
Dmitry Dedov,
Jon Fridrik Kjølbro,
Stéphanie Mourou-Vikström, *judcători*,

și Stanley Naismith, *Grefierul Secției*,

Deliberând în secret la 21 iunie 2016,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată prin două cereri (nr. 28648/06 și 18832/07) împotriva Republicii Moldova și Federației Ruse la Curte potrivit articolului 34 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale ("Convenția") de către doi cetățeni moldoveni, domnul Iurie Turturica și domnul Petru Casian („reclamanți”), la 8 iunie 2006 și, respectiv, 18 aprilie 2007.

2. Reclamanții, care au beneficiat de asistență juridică, au fost reprezentați de domnul S. Burlaca și domnul Pavel Postica, avocați care practică în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova a fost reprezentat de agentul său, DL Lilian Apostol, iar Federația Rusă a fost reprezentată de domnul G. Matyushkin, Reprezentant al Federației Ruse la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

3. Reclamanții au pretins, în particular, încălcarea dreptului la respectarea bunurilor sale. Unul dintre ei s-a plâns, de asemenea, că acuzațiile penale împotriva sa nu au fost determinate de o instanță stabilită prin lege.

4. La 18 decembrie 2014 capetele de plângere privind încălcarea art. 6 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție au fost comunicate Guvernelor respondente, iar restul cererilor a fost declarat inadmisibil.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamanții s-au născut în 1962 și, respectiv, în 1951 și locuiesc în Lunga și, Corjova, regiunea din sfînga Nistrului.

A. Contextul cauzei

6. Contextul cauzei, inclusiv conflictul armat transnistrean din 1991-1992 și evenimentele ulterioare, este prezentat în cauza *Ilascu și alții c. Republicii Moldova și Rusiei* ([GC], nr. 48787/99, §§ 28-185, CEDO 2004 VII), precum și în *Catan și alții c. Republicii Moldova și Rusiei* ([GC], nr. 43370/04, 8252/05 și 18454/06, §§ 8-42, CEDO 2012).

7. Cauzele respective se referă la confiscarea bunurilor și/sau amendarea reclamanților pentru omisiunea de a respecta normele vamale impuse de autoritățile autoprocimatei "Republicii Moldovenești Nistrene" ("RMN").

8. Ambii reclamanți au utilizat automobil înregistrate de autoritățile Republicii Moldova care aveau plăcuțe de înmatriculare moldovenești. La fel ca mulți alți locuitori ai "RMN", reclamanții au refuzat să utilizeze plăcuțele de înmatriculare emise de către autoritățile "RMN". În noiembrie 2004, autoritățile "RMN" au adoptat noi reguli, potrivit cărora orice automobil care nu are plăcuțe de înmatriculare "RMN" ar putea intra pe teritoriul acesteia doar după plata taxelor vamale pentru intrarea temporară în "RMN". Nerespectarea acestor noi reguli era sancționată cu o amendă care putea să atingă valoarea bănească a mașinii.

B. Cererea nr. 28648/06 înaintată de dl Turturica

1. Confiscarea primului automobil

9. La 27 ianuarie 2005 reclamantul conducea automobilul (primul automobil) din satul său de pe malul drept al Nistrului când a fost oprit de un colaborator al serviciului vamal al "RMN", care i-a confiscat automobilul pe motiv că un asemenea automobil, cu numere de înmatriculare moldovenești, nu a fost înregistrat de autoritățile din "RMN" și că nu au fost achitate taxele vamale pentru utilizarea temporară a acestuia pe teritoriul din stînga Nistrului.

Prin decizia din 9 februarie 2005 al șefului postului vamal din Dubăsari ("RMN"), reclamantul, pentru a putea să-și recupereze automobilul, a fost obligat la plata unei amenzi în cuantum de 2, 725 ruble transnistrene, echivalentul a 25 % din valoarea bănească a mașinii.

2. Confiscarea celui de-al doilea automobil

10. La o dată nespecificată reclamantul a împrumutat un automobil de la un prieten (al doilea automobil), care la fel avea numere de înmatriculare moldovenești și l-a înregistrat la autoritățile vamale "RMN" prin achitarea taxelor vamale. Înregistrarea era valabilă până la data de 30 august 2005. La data expirării, din cauză că reclamantul era bolnav, acesta și-a trimis fiul să prelungească perioada de înmatriculare a automobilului la autoritățile vamale din "RMN". Totuși, acestea au refuzat înregistrarea automobilului din motiv

că reclamantul trebuia să se prezinte personal. Reclamantul a mers a doua zi doar ca să evite refuzul de a înregistra mașina din motiv că a fost depășit termenul limită.

Printr-o decizie din 12 octombrie 2005 a biroului vamal Dubăsari reclamantul a fost obligat să plătească 4,275 ruble transnistrene, o sumă egală cu cincizeci la sută din valoarea mașinii, pentru a putea să o recupereze.

3. Încercările reclamantului de a-și recupera automobilul

11. Reclamantul a contestat decizia din 9 februarie 2005 în fața instanțelor "RMN" și a susținut, printre altele, că a trecut prin posturile vamale de control încă din 2002 și că nimeni nu l-a informat cu privire la necesitatea de a plăti taxe vamale. Mai mult decât atât, ultima dată când a traversat postul vamal de control a fost cu doar două zile înainte de confiscarea automobilului său.

12. Printr-o decizie din 8 decembrie 2005, instanța raionului Dubăsari a respins prima contestație a reclamantului cu privire la decizia biroului vamal Dubăsari din 9 februarie 2005 privind prima sa mașină. Ca urmare, reclamantul a decis să nu conteste decizia instanțelor de judecată "RMN" din 12 octombrie 2005.

13. De asemenea, reclamantul s-a plâns autorităților din Republica Moldova, care au inițiat o anchetă referitoare la confiscarea ilegală a automobilelor sale. Conform materialelor prezentate de către Guvernul Republicii Moldova, urmărirea penală a fost suspendată la 14 decembrie 2009, deoarece autorii nu au putut fi identificați.

14. Din datele dosarului se pare că reclamantul nu și-a mai recuperat niciodată automobilul de la autoritățile "RMN".

C. Cererea nr. 18832/07 înaintată de dl Casian

15. La 28 februarie 2007 automobilul reclamantului a fost confiscat pe motiv că acesta nu a părăsit teritoriul Transnistriei înainte de expirarea înregistrării la autoritățile vamale din "RMN". Acesta a fost obligat să plătească echivalentul a aproximativ 30 euro (EUR), pentru a putea recupera automobilul. Reclamantul a plătit banii și și-a recuperat automobilul la 30 martie 2007. Acesta nu a contestat decizia autorităților vamale "RMN" în fața instanțelor "RMN".

16. Reclamantul s-a plâns, de asemenea, autorităților din Moldova. Aparent, la data de 6 martie 2007 șeful poliției din Dubăsari a adresat o scrisoare co-președintelui Comisiei Unificate de Control ("CUC") (a se vedea paragraful 18 de mai jos), informându-l despre incidentul din 28 februarie 2007, precum și că inițiativa autorităților moldovenești de a examina problema celui de-al doilea reclamant a fost ignorată de ceilalți membri ai CUC, inclusiv de reprezentantul Rusiei.

17. Într-o scrisoare din data de 13 martie 2007, Ministrul Reintegrării al Republicii Moldova a informat cel de-al doilea reclamant cu privire la refuzul

membrilor transnistreni și ruși ai CUC de a examina incidentul privind confiscarea mașinii sale. Al doilea reclamant a fost, de asemenea, informat că Ministerul Reintegrării a adus cazul reclamantului în atenția Statelor Unite, Uniunii Europene și ambasadurilor Ucrainei la Chișinău. O problemă generală în ceea ce privește respectarea drepturilor omului în Transnistria a fost ridicată de reprezentantul Moldovei la OSCE la data de 8 martie 2007.

18. Într-o scrisoare din data de 7 martie 2007, reclamantul a fost informat de către Procurorul General al Republicii Moldova că acesta nu dispune de mijloacele necesare pentru a soluționa problema confiscării automobilului sale de către autoritățile "RMN".

II. MATERIALE NECONVENȚIONALE PERTINENTE

19. La 21 iulie 1992 președinții Federației Ruse și Republicii Moldova au semnat un acord la Moscova, pentru a pune capăt conflictului militar din regiunea transnistreană a Moldovei. Conform acordului a fost creată o zonă de securitate între părțile implicate în conflict și a fost înființată o Comisie Comună de Control pentru a monitoriza punerea în aplicare a acordului în zona de securitate. CUC este formată din reprezentanți ai Rusiei, Republicii Moldova și Autoproclamatei Republici Transnistrene. Orice decizii ale CUC trebuie luate cu consimțământul tuturor părților (pentru mai multe detalii, a se vedea *Ilașcu și alții c. Moldovei și Rusiei* [MC], nr. 48787/99, §§ 87-91, CEDO 2004 VII).

20. În *Catan și alții c. Republicii Moldova și Rusiei* ([GC], nr. 43370/04, 8252/05 și 18454/06, §§ 64-73, CEDO 2012 (extrase)), Curtea a rezumat conținutul diferitelor rapoarte prezentate de către organizațiile interguvernamentale și nonguvernamentale în ceea ce privește situația din regiunea transnistreană a Moldovei și a personalului militar rus și echipamentele staționate acolo, între 2003 și 2009. De asemenea, au fost rezumate și dispozițiile relevante ale dreptului internațional (ibid., §§ 74-76).

ÎN DREPT

21. Reclamantii s-au plâns că confiscarea automobilelor lor a constituit o ingerință ilegală în dreptul lor la proprietate, care este garantat de articolul 1 din Protocolul 1 la Convenție. De asemenea, primul reclamant s-a plâns în temeiul articolului 6 § 1 din Convenție că procedura în fața instanțelor "RMN" nu ar fi fost echitabilă, deoarece aceste instanțe nu au fost "tribunalele stabilite prin lege". Părțile relevante ale articolului 6 § 1 și ale articolului 1 din Protocolul 1, prevăd după cum urmează:

Articolul 6 § 1

“În stabilirea drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil ..., orice persoană are dreptul la o audiere ... corectă ... de către [un] ... tribunal ...”

Articolul 1 din Protocolul Nr. 1

“Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional..

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. CONEXAREA CERERILOR

22. Curtea constată că obiectul cererilor (nr. 28648/06 și 18832/07) este similar. Prin urmare, consideră oportun conexarea cererilor, prin aplicarea articolului 42 din Regulamentul Curții.

II. ADMISIBILITATEA

23. Guvernul Republicii Moldova a susținut că, în măsura în care cererile vizează Moldova, reclamanții nu au epuizat căile de atac disponibile.

24. La rândul său, Guvernul rus a susținut că reclamanții nu se află sub jurisdicția sa și că, în consecință, cererile ar trebui să fie declarate inadmisibile *ratione personae* și *ratione loci* în ceea ce privește Federația Rusă. De asemenea, a susținut că cererea primului reclamant era inadmisibilă, fie pentru omisiunea reclamantului de a epuiza remediile naționale, fie pentru omisiunea acestuia de a o depune în termenul de șase luni. În cele din urmă Guvernul rus a susținut că plângerea celui de-al doilea reclamant era inadmisibilă întrucât acesta nu a suferit un dezavantaj financiar semnificativ.

A. Competența juridică

25. Curtea trebuie să stabilească mai întâi dacă reclamanții intră sub jurisdicția unui sau ambelor State pârâte cu privire la capetele de plângere, în sensul articolului 1 al Convenției.

26. Curtea notează că în prezenta cauză, în ceea ce privește materia de competență, pozițiile părților sunt identice cu cele exprimate de părți în cauza *Catan și alții* (citată mai sus, §§ 83-101) și în *Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei* ([GC], nr. 11138/10, §§ 81-95, 23 februarie 2016). Mai exact,

reclamanții și Guvernul Republicii Moldova au susținut că ambele guverne respondente au jurisdicție în timp ce Guvernul rus a declarat că nu avea nici o competență și a refuzat să adopte o poziție în ceea ce privește jurisdicția Republicii Moldova. Așa cum a făcut și în *Mozer* (citată mai sus), Guvernul rus a susținut că abordarea față de problema de jurisdicție luată de Curte în *Ilașcu și alții c. Moldovei și Rusiei* (citată mai sus), în *Ivanțoc și alții c. Moldovei și Rusiei*, (nr. 23687/05, 15 noiembrie 2011), și în *Catan* (citată mai sus) a fost greșită și în contradicție cu dreptul internațional public.

27. Curtea observă că principiile generale cu privire la problema competenței în temeiul articolului 1 al Convenției în ceea ce privește actele și faptele care au loc în regiunea transnistreană a Republicii Moldova au fost stabilite în *Ilașcu și alții* (citată mai sus §§ 311-319), *Catan și alții* (citată mai sus §§ 103-107) și, mai recent, în *Mozer* (citată mai sus, §§ 97-98).

28. Revenind la faptele din prezenta cauză, în măsura în care este vizată Republica Moldova, Curtea notează că, în *Ilașcu, Catan și Mozer* (citate mai sus) a constatat că, deși Moldova nu are nici un control efectiv asupra actelor adoptate de "RMN", faptul că regiunea este recunoscută în temeiul dreptului public internațional ca parte a teritoriului Moldovei dă naștere unor obligații pentru statul respectiv, în conformitate cu articolul 1 din Convenție, și anume: să întreprindă măsuri diplomatice, economice, judiciare și alte măsuri care sunt atât în puterea sa, cât și în conformitate cu dreptul internațional, în scopul de a garanta exercitarea drepturilor și libertăților definite în Convenție a celor care locuiesc acolo (a se vedea *Ilașcu și alții*, citată mai sus, § 333, *Catan și alții*, citată anterior, § 109; și *Mozer*, citată mai sus § 100). Obligația Moldovei în temeiul articolului 1 din Convenție, s-a dovedit a fi o obligație pozitivă (a se vedea *Ilașcu și alții*, citată mai sus, §§ 322, 330-331, *Catan și alții*, citată mai sus, §§ 109-110, și *Mozer*, citată anterior § 99).

29. Curtea nu vede nici un motiv pentru a distinge prezenta cauză de *Ilașcu și alții*, *Catan și alții* și *Mozer* (citate mai sus). Curtea notează că Guvernul Moldovei nu se opune aplicării unei abordări similare. Prin urmare, se constată că Moldova avea competență jurisdicțională în sensul articolului 1 al Convenției.

30. În măsura în care este vizată Federația Rusă, Curtea notează că a constatat deja că Federația Rusă a contribuit atât militar, cât și politic la crearea unui regim separatist în regiunea transnistreană în 1991-1992 (a se vedea *Ilașcu și alții*, citată de mai sus, § 382). De asemenea, Curtea a constatat în cazurile ulterioare privind regiunea transnistreană că până în iulie 2010 "RMN" a fost în măsură să continue să existe și să reziste eforturilor Moldovei și comunității internaționale de rezolvare a conflictului și să aducă democrația și statul de drept în această regiune doar datorită sprijinului militar, economic și politic rus (a se vedea *Mozer*, citată mai sus §§ 108 și 110). Prin urmare, Curtea a concluzionat în *Mozer* (citată mai sus), că nivelul înalt de dependență al "RMN" de sprijinul Rusiei oferă un indiciu puternic că Rusia exercită un control efectiv și o influență decisivă asupra autorităților

"RMN" și că, prin urmare, reclamantul se află sub jurisdicția Rusiei în temeiul articolului 1 din Convenție.

31. Curtea nu vede niciun motiv pentru care să distingă prezenta cauză de *Ilașcu și alții*, *Catan și alții* și *Mozer* (citate mai sus).

32. Prin urmare, Curtea respinge obiecțiile Guvernului rus *ratione personae* și *ratione loci* și susține că reclamantii, în cazul dat, se află sub jurisdicția Federației Ruse în temeiul articolului 1 din Convenție.

33. Astfel, Curtea consideră că, în virtutea sprijinului militar, economic și politic rus de care existența "RMN" depinde în continuare și fără care nu ar putea exista, în temeiul Convenției, Rusia va fi responsabilă în mod automat în ceea ce privește orice încălcare a drepturilor reclamantilor care se regăsesc în prezenta cauză (a se vedea, pentru cea mai recentă referință, *Mozer*, citată mai sus, §§ 156-157).

B. Epuizarea remediilor naționale și regula celor șase luni

34. Guvernul Republicii Moldova a susținut că reclamantii nu au epuizat căile de atac disponibile în Moldova. În special, Guvernul a observat că reclamantii nu au invocat Legea nr. 1545 (1998) privind repararea prejudiciilor cauzate prin fapte ilicite ale organelor de urmărire penală, organele procuraturii sau instanțele de judecată, și nu au solicitat compensații din partea Republicii Moldova pentru încălcarea drepturilor lor. Guvernul Republicii Moldova a susținut, prin urmare, că părțile din cererile privind Moldova trebuie să fie declarate inadmisibile pentru neepuizarea căilor de recurs interne în Moldova.

35. Curtea notează că aceeași obiecție a fost ridicată de către Guvernul Republicii Moldova și respinsă de Curte în *Mozer* (citată mai sus, §§ 115-121). Curtea nu vede niciun motiv pentru care să distingă prezenta cauză de *Mozer* (citată mai sus) și respinge obiecția Guvernului Republicii Moldova cu privire la neepuizarea căilor de atac interne pe aceleași motive.

36. Guvernul rus a susținut că cererea primului reclamant ar trebui să fie respinsă, fie pentru neepuizarea căilor de recurs interne în fața instanțelor "RMN", fie pentru omisiunea de a depune cererea în termen de șase luni. Guvernul rus a explicat că, în cazul în care căile de atac transnistrene au fost considerate ineficiente de către Curte, atunci era de așteptat ca primul reclamant să depună cererea în termen de șase luni de la confiscarea mașinilor sale, și anume înainte de 27 iulie 2005, cu privire la prima mașină și înainte de 28 februarie 2006, în ceea ce privește cea de a doua mașină, și nu la 8 iunie 2006, așa cum a făcut. Pe de altă parte, în cazul în care căile de atac transnistrene au fost considerate eficiente de către Curte, atunci primul reclamant nu a reușit să le epuizeze în ceea ce privește a doua mașină.

37. Curtea reiterează că, de regulă, perioada de șase luni curge începând cu data deciziei finale în procesul de epuizare a căilor de atac interne. În cazul în care reclamantul nu are la dispoziția sa nici o cale de atac efectivă, perioada

curge de la data producerii actelor sau faptelor de care se plânge, sau de la data când a aflat despre aceste acte ori despre efectele lor asupra lui. Mai mult, articolul 35 § 1 din Convenție nu poate fi interpretat într-un mod care ar presupune că un reclamant va sesiza Curtea cu plângerea sa înainte ca problema sa să fi fost soluționată la nivel național. În cazul în care, prin urmare, un reclamant se prevalează de o cale de atac aparent existentă și numai ulterior, devine conștient de circumstanțe care fac remediul inefficient, în sensul articolului 35 § 1 poate fi considerat adecvat ca perioada de șase luni să înceapă să curgă de la data la care reclamantul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască despre aceste circumstanțe (a se vedea *Mocanu și alții c. România* [GC], nr. 10865/09, 45886/07 și 32431/08, §§ 259-260, CEDO 2014 (extracte) și *Blokhin c. Rusiei* [GC], nr 47152/06, § 106, 23 martie 2016).

38. Curtea notează că primul reclamant a luat cunoștință de ineficacitatea remediului pe care l-a folosit la 8 decembrie 2005 (a se vedea paragraful 11 de mai sus). Prin urmare, Curtea nu consideră că este posibil de a-i imputa reclamantului faptul că a încercat să conteste confiscarea primului său automobil în fața instanțelor "RMN". Ea constată în continuare că, după decizia din 8 decembrie 2005 (a se vedea paragraful 11 de mai sus), primul reclamant nu a decis să conteste decizia privind sechestrarea celui de-al doilea automobil în fața instanțelor "RMN" pentru că a înțeles că nu avea nici o perspectivă de succes. Având în vedere că cererea a fost depusă de către primul reclamant în termen de șase luni de la această dată, nu se poate spune că plângerea cu privire la confiscarea celei de a doua mașini a fost depusă în afara termenului.

39. Din cele expuse mai sus rezultă că obiecția Guvernului rus în acest sens trebuie să fie, de asemenea, respinsă.

C. Dezavantaj semnificativ

40. Guvernul rus a susținut că, având în vedere cuantumul redus al amenzii pe care al doilea reclamant a fost obligat să plătească și faptul că mașina i-a fost înapoiată după efectuarea plății, cererea sa ar trebui să fie declarată inadmisibilă, întrucât nu a suferit un dezavantaj financiar semnificativ .

41. Al doilea reclamant nu a fost de acord cu Guvernul rus și a susținut că suma amenzii plătite a fost nesemnificativă dacă se ia în considerare venitul său. Mai mult decât atât, respectarea drepturilor omului implică examinarea cererii sale pe fond, iar cazul său nu a fost luat în considerare în mod corespunzător de către o instanță internă.

42. Curtea constată că o cauză poate fi declarată inadmisibilă, în conformitate cu articolul 35 § 3 în cazul în care reclamantul nu a suferit un dezavantaj semnificativ, cu excepția cazului când respectarea drepturilor omului, astfel cum sunt definite în Convenție și Protocoalele sale necesită o

examinare a cererii pe fond și cu condiția ca nici un caz care nu a fost luat în considerare în mod corespunzător de către o instanță internă nu poate fi respins pe acest motiv.

43. Curtea consideră că respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană a teritoriului Republicii Moldova nu necesită o examinare a cazului celui de-al doilea reclamant. Prin urmare, Curtea nu consideră necesar să determine dacă primul și al treilea element ale acestui criteriu de admisibilitate sunt în vigoare și respinge obiecția ridicată de Guvernul rus.

D. Concluzie cu privire la admisibilitate

44. Curtea consideră că plângerile reclamanților ridică chestiuni de fapt și de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că nu a fost stabilit niciun alt temei pentru a le declara inadmisibile. Prin urmare, Curtea declară cererile admisibile.

III. ÎN FAPT

A. Pretinsa violare a articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenție

45. Reclamanții s-au plâns că confiscarea automobilelor lor și impunerea la plata unor amenzi le-a încălcat dreptul la respectarea bunurilor lor, în conformitate cu articolul 1 din Protocolul nr.1.

46. Guvernul Republicii Moldova a susținut că ingerința în drepturile reclamanților nu a fost legală, deoarece nu a fost prevăzută de legile interne ale Republicii Moldova.

47. Guvernul rus nu a prezentat observații specifice în acest sens. Poziția acestuia a fost că Federația Rusă nu a avut "jurisdicție" pe teritoriul "RMN" și că, prin urmare, nu este în măsură să facă nici un fel observații cu privire la fondul cauzei.

48. Curtea notează că părțile nu au contestat faptul că automobilele reclamanților constituiau bunuri în sensul articolului 1 din Protocolul 1 la Convenție. În continuare Curtea observă că este incontestabil faptul că mașinile au fost confiscate de către autoritățile "RMN" și că reclamanții au fost obligați să plătească amenzi, în scopul de a le recupera. În aceste circumstanțe, Curtea constată că a existat o ingerință clară în dreptul reclamanților la respectarea bunurilor lor, în sensul articolului 1 din Protocolul nr 1. Consecvent cu jurisprudența Curții (a se vedea, printre alte autorități, *Bosfor Hava Yollari Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi c. Irlandei* [GC], nr. 45036/98, § 142, CEDO 2005 VI), o astfel de ingerință constituie o măsură de control al utilizării bunurilor care urmează a fi examinată în conformitate cu al doilea paragraf din respectivul articol. Pentru ca o măsură care constituie control al utilizării să fie justificată, aceasta trebuie să fie

legală (a se vedea, *Katsaros c. Greciei*, nr. 51473/99, § 43, 6 iunie 2002; *Herrmann c. Germaniei* [GC], nr. 9300/07, § 74, 26 iunie 2012; *Centro Europa 7 S.R.L și Di Stefano c. Italiei* [GC], nr. 38433/09, § 187, CEDO 2012) și "în conformitate cu interesul general". Măsura trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; cu toate acestea, este necesar să se examineze doar proporționalitatea acesteia, odată ce legalitatea a fost stabilită (a se vedea *Katsaros*, citată mai sus, § 43).

49. În ceea ce privește legalitatea ingerinței, nici un element din prezenta cauză nu permite Curții să considere că a existat o bază legală pentru a limita drepturile reclamanților garantate de articolul 1 din Protocolul nr.1.

50. În aceste condiții, Curtea conchide că ingerința nu era legală potrivit dreptului intern. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 1 din Protocolul 1 la Convenție, pentru care Federația Rusă este responsabilă (a se vedea punctul 33 de mai sus).

51. În continuare, Curtea trebuie să stabilească dacă Republica Moldova și-a îndeplinit obligațiile sale pozitive de a lua măsuri adecvate și suficiente pentru a asigura drepturile reclamanților în temeiul articolului 1 din Protocolul 1 (a se vedea punctul 28 de mai sus). În *Mozer* (citată mai sus, § 151), Curtea a considerat că obligațiile pozitive ale Moldovei se referă atât la măsurile necesare pentru a restabili controlul său asupra teritoriului transnistrean, ca expresie a jurisdicției sale, precum și la măsuri care să asigure respectarea drepturilor individuale ale reclamanților.

52. În ceea ce privește măsurile necesare pentru a restabili controlul asupra teritoriului transnistrean, Curtea a constatat în *Mozer* (citată mai sus, § 152), că Republica Moldova a luat astfel de măsuri până în iulie 2010. Curtea nu vede nici un motiv pentru a adopta o altă concluzie în prezenta cauză.

53. În ceea ce privește a doua parte a obligației pozitive, de a asigura respectarea drepturilor reclamanților, Curtea notează că autoritățile moldovenești au făcut eforturi pentru a asigura drepturile reclamanților, și anume: o anchetă penală a fost inițiată în ceea ce privește confiscarea mașinii primului reclamant (a se vedea paragraful 12 de mai sus), CUC a fost rugată să examineze confiscarea mașinii celui de-al doilea reclamant, despre acest caz au fost de asemenea informați ambasadori străini, OSCE (a se vedea paragrafele 16-17 de mai sus).

54. Având în vedere cele de mai sus, Curtea consideră că Republica Moldova și-a îndeplinit obligațiile pozitive în ceea ce privește drepturile reclamanților. Prin urmare, se constată că nu a existat nici o încălcare a articolului 1 din Protocolul 1 la Convenție de către Republica Moldova.

B. Pretinsa violare a articolului 6 din Convenție

55. Având în vedere constatările sale în temeiul articolului 1 din Protocolul 1 la Convenție (a se vedea paragrafele 39-55 de mai sus), Curtea consideră că nu este necesar să examineze această capăt de plângere separat (a se vedea *Zanghì c. Italiei*, hotărârea din 19 februarie 1991, seria A, nr. 194 C, § 23; *Laino c. Italiei* [GC], nr. 33158/96, § 25, CEDO 1999; *Davidescu c. României*, nr. 2252/02, § 57, din 16 noiembrie 2006; și *Unistar Ventures GmbH c. Moldovei*, nr. 19245/03, § 99, 9 decembrie 2008),.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 14 DIN CONVENȚIE

56. În termenii articolului 41 din Convenție :

“ Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă .”

A. Prejudiciu material

57. Primul reclamant a pretins 6.000 de euro (EUR) cu titlu de prejudiciu material. El a susținut că mașinile confiscate de către autoritățile "RMN" valorau 3.500 de euro și 2.500 de euro atunci când au fost puse sub sechestru.

58. Al doilea reclamant a pretins 30 EUR, această sumă reprezentând amenda plătită pentru a recupera mașina, și 14,149 lei moldovenești, pe care i-ar fi plătit între 2007 și 2015 autorităților "RMN" în scopul de a înregistra mașina la autoritățile vamale "RMN".

59. Guvernele au considerat pretențiile reclamanților excesive și au solicitat Curții să le respingă.

60. Curtea notează că nu a constatat nici o încălcare a Convenției de către Republica Moldova în prezenta cauză. În consecință, statul pârât respectiv nu este obligat să acorde compensații pentru prejudiciul material.

61. Curtea notează că primul reclamant nu și-a recuperat mașinile. Din moment ce Guvernul rus nu a contestat acest fapt și nici valoarea autoturismelor, așa cum a fost indicată de către primul reclamant, Curtea consideră că este rezonabil să acorde primului reclamant suma pretinsă în totalitate.

62. Pe de altă parte, Curtea notează că sumele pretinse de către al doilea reclamant în ceea ce privește taxele vamale pretins plătite de către el între 2007 și 2015 nu au fost obiectul cererii așa cum a fost comunicată guvernelor pârâte. Al doilea reclamant a invocat aceste sume pentru prima dată în observațiile sale cu privire la articolul 41 din Convenție. Prin urmare, Curtea

respinge revendicarea celui de-al doilea reclamant în această privință și îi acordă doar 30 EUR, adică suma plătită pentru a-și recupera mașina.

B. Prejudiciu moral

63. Reclamanții au pretins, de asemenea, suma de 100.000 EUR, și, respectiv 6.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

64. Guvernele au susținut că pretențiile erau excesive și au solicitat Curții să le respingă.

65. Curtea notează că nu a constatat nici o încălcare a Convenției de către Republica Moldova în prezenta cauză. În consecință, statul pârât respectiv nu este obligat să acorde compensații pentru prejudiciul moral.

66. Având în vedere încălcarea constatată mai sus de către Federația Rusă, Curtea consideră că în acest caz acordarea unei despăgubiri cu titlu de prejudiciu moral este justificată. Făcând o evaluare pe baze echitabile și ținând cont de faptul că cele două mașini ale primului reclamant nu au fost niciodată recuperate, Curtea acordă sumele de 3,000 EUR primului reclamant și 1.500 EUR celui de-al doilea reclamant, care urmează să fie plătite de către Federația Rusă .

C. Costuri și cheltuieli

67. Reclamanții au pretins, de asemenea, 4.200 EUR și, respectiv, 2,160 EUR pentru costuri și cheltuieli.

68. Guvernele au considerat pretențiile reclamanților excesive.

69. Curtea notează că a constatat că Moldova, după ce a îndeplinit obligațiile sale pozitive, nu a fost responsabilă pentru orice încălcare a Convenției în prezenta cauză. În consecință, statul pârât respectiv nu este obligat să acorde compensații pentru prejudiciul material.

70. Curtea reiterează că, pentru ca costurile și cheltuielile să fie rambursate în temeiul articolului 41 din Convenție, trebuie să se stabilească faptul că acestea au fost suportate efectiv și în mod necesar și au fost rezonabile ca quantum (a se vedea, de exemplu, *Guja c. Moldovei* [GC], nr. 14277/04, § 108, CEDO 2008). Având în vedere toți factorii relevanți și articolul 60 § 2 din Regulamentul Curții, Curtea acordă 1,500 euro primului reclamant și 2,000 euro celui de-al doilea reclamant pentru costuri și cheltuieli.

D. Dobânda de întârziere

71. Curtea consideră că este corespunzător ca taxa să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate 3 procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Decide*, în unanimitate, să conexeze cererile;
2. *Declară*, în unanimitate, cererile admisibile în ceea ce privește Republica Moldova;
3. *Declară*, printr-o majoritate, cererile admisibile în ceea ce privește Federația Rusă;
4. *Hotărăște*, cu 6 voturi contra la 1, că a existat o încălcare a articolului 1 din Protocolul 1 la Convenție de către Federația Rusă;
5. *Hotărăște*, cu 6 voturi contra la 1, că nu a existat nici o încălcare a articolului 1 din Protocolul 1 la Convenție de către Republica Moldova;
6. *Hotărăște*, în unanimitate, că nu este necesar să se examineze plângerea în temeiul articolului 6 § 1 din Convenție;
7. *Hotărăște*, cu 6 voturi contra la 1,
  - (a) că Federația Rusă trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni, următoarele sume:
    - (i) 6.000 EUR (șase mii euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de prejudiciu material, primului reclamant;
    - (ii) 30 EUR (treizeci euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de prejudiciu material, celui de-al doilea reclamant;
    - (iii) 3.000 EUR (trei mii euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de prejudiciu moral, primului reclamant;
    - (iv) 1.500 EUR (o mie cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, cu titlu de prejudiciu moral, celui de-al doilea reclamant;
    - (v) 1.500 EUR (o mie cinci sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută primului reclamant, în ceea ce privește costurile și cheltuielile;
    - (vi) 2,000 EUR (două mii euro), plus orice taxă care poate fi percepută celui de-al doilea reclamant, în ceea ce privește costurile și cheltuielile.
  - (b) Că de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o penalitate la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente.
8. *Respinge*, în unanimitate, cererea de satisfacție echitabilă pentru surplus.

TURTURICA ȘI CASIAN C. REPUBLICII MOLDOVA ȘI FEDERAȚIEI RUSE

Redactată în engleză și notificată în scris la 30 august 2016, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Stanley Naismith
Grefier

Işıl Karakaş
Preşedinte

În conformitate cu articolul 45§ 2 din Convenție și articolul 74 § 2 din Regulamentul Curții, la hotărâre se anexează opinia separată a judecătorului D. Dedov.

A.I.K.
S.H.N.

OPINIA SEPARATĂ A JUDECĂTORULUI DEDOV

Mi-am exprimat deja opinia separată în cauza *Mozer (Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei)* [GC], nr. 11138/10, CEDO 2016) cu privire la problema controlului efectiv al Federației Ruse asupra Transnistriei și cu privire tradiția juridică în ceea ce privește legalitatea ingerinței în dreptul la libertate sub forma de detenției. Am aceeași părere și în prezenta cauză. La punctul 49 din hotărâre, Curtea concluzionează că nu a găsit nici un element care să-i permită să considere că a existat o bază legală pentru a limita drepturile reclamantilor. Această concluzie are consecințe pe termen lung. Curtea nu s-a limitat pur și simplu la faptul că independența Transnistriei nu a fost recunoscută de către comunitatea internațională. În prezenta cauză, Curtea a agravat situația și mai mult: Curtea nu recunoaște existența sistemului juridic transnistrean în ansamblul său. Acest lucru permite Curții să găsească o încălcare a Convenției de către Federația Rusă în mod automat, fără nici o analiză juridică. Este dificil să ne imaginăm o reacție mai puțin compromițătoare cu privire la procesul de auto-determinare. O astfel de abordare creează impresia că în poziția Curții în astfel de cazuri există un viciu fundamental.